

STRATEGIJA ZNANSTVENORAZISKOVALNE IN UMETNIŠKE DEJAVNOSTI AMEU-ECM (2021-2030)

POVZETEK

AMEU-ECM je v svojih strateških dokumentih (STRATEŠKI NAČRT ALMA MATER EUROPAEA – EVROPSKI CENTER, MARIBOR 2018-2023) postavila koncept izhodišč za delovanje AMEU-ECM, kjer je opredelila strateške usmeritve za razvoj svoje dejavnosti in sicer si je zadala naslednje smernice: kakovostno izvajanje in razvoj izobraževalne dejavnosti, krepitev projektne in znanstveno raziskovalne dejavnosti (Izvajanje aplikativne znanstveno raziskovalne dejavnosti ter prenos dosežkov v okolje), širitev mednarodnega sodelovanja in povezovanja z izobraževalnimi, raziskovalnimi, gospodarskimi in drugimi institucijami, zagotavljanje kakovosti in prizadevanja za odličnost v izobraževanju, strokovnem udejstvovanju, raziskovanju in trajnostnem poslovanju.

AMEU-ECM je izobraževalni in raziskovalni proces obravnavala vzajemno, vendar je glede na razvoj, rast in potrebe ter vpeljavo standardov ta dva procesa nadgradila in za vsakega od teh prenovila nekatere usmeritve. V tem dokumentu so predstavljene strateške usmeritve in cilji, ki si jih je AMEU-ECM postavila za naslednje obdobje glede razvoja raziskovalne in umetniške dejavnosti, za njimi so podrobno predstavljena na to vezana izhodišča vključno z raziskovalnimi in umetniškimi področji, z nacionalnimi in drugimi strategijami vezanimi na raziskovalno dejavnost, z vključenostjo raziskovalne in umetniške dejavnosti v okolje in z promocijo znanstvenoraziskovalne in umetniške dejavnosti.

KAZALO

STRATEGIJA ZNANSTVENORAZISKOVALNE IN UMETNIŠKE DEJAVNOSTI AMEU-ECM (2021-2030)	0
POVZETEK.....	0
1. STRATEGIJA NA PODROČJU RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI 2021-2030	2
STRATEŠKE USMERITVE:	2
STRATEŠKI DOLGOROČNI CILJI:	3
KRATKOROČNI CILJI DO 2023:.....	3
KRATKOROČNI CILJI ZA DOSEGANJE STABILNEGA SISTEMSKEGA FINANCIRANJA - 2023	3
2. ZNANSTVENO RAZISKOVALNO, PROJEKTNO IN STROKOVNO DELO NA AMEU-ECM.....	4
2.1 PODROČJA ZNANSTVENO RAZISKOVALNEGA DELA, KADROVSKI POTENCIALI IN PUBLICISTIKA.....	5
3. PREGLED NACIONALNE STRATEGIJE NA PODROČJU RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI	7
3.1 RAZISKOVALNA IN INOVACIJSKA STRATEGIJA SLOVENIJE RISS 2021 – 2030	7
3.2 ZAKON O ZNANSTVENORAZISKOVALNI IN INOVACIJSKI DEJAVNOSTI	7
4. UMESTITEV AMEU V ŠIRŠE OKOLJE.....	8
4.1 MEDNARODNA VPETOST.....	8
4.2 NACIONALNA VPETOST	9
4.3 ODNOS AMEU-ECM DO POLITIK.....	9
4.4 GOSPODARSTVO.....	10
4.5 DISEMINACIJA IN PUBLICITETA.....	10

1. STRATEGIJA NA PODROČJU RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI 2021-2030

STRATEGIJA: Alma Mater Europaea-ECM si bo s stremenjem za doseganje vrhunskih raziskovalnih in umetniških dosežkov ter sledenjem poslanstvu Evropske akademije znanosti in umetnosti prizadevala za odkrivanje in prenos novega znanja k uporabnikom znanja ter za nadaljnje povezovanje z vodilnimi mednarodnimi raziskovalnimi organizacijami pri sodelovanju v znanstveno-raziskovalnih in umetniških projektih, za nadaljnje vključevanje v mednarodne integracije in centre odličnosti, za ustvarjanje priložnosti za dejavno vključevanje študentov v raziskovalno, umetniško in razvojno delo preko izvedbe vrhunskih mednarodnih konferenc Za človeka gre, za nadaljnjo utrjevanje dejavnosti prenosa znanja k uporabnikom znanja in s tem za prispevek k razvoju družbe pri reševanju globalnih izzivov ter pri razvoju gospodarskega napredka v Republiki Sloveniji, regiji in širše, vse z upoštevanjem principov bolonjskega procesa.

STRATEŠKE USMERITVE:

1. Trajnosten, kakovosten ter družbeno odgovoren razvoj znanstvenih ved in umetniških disciplin ter raziskovalnih področij AMEU-ECM s poudarkom na razvoju znanja in znanstvenih odkritij v funkciji uporabnikov znanja kot so gospodarstvo, javne organizacije, zdravstvo in kultura.
2. Prizadevanje za bodoče stabilno sistemsko financiranje raziskovalnega in umetniškega dela na AMEU-ECM ter vzpostavljanje primerljivih pogojev za kakovostno raziskovalno okolje, ki bo omogočalo uravnotežen razvoj na vseh področjih.
3. Doseganje znanstvene in umetniške odličnosti na vseh področjih delovanja raziskovalnih in umetniških skupin AMEU-ECM, upoštevajoč načela Leidenskega manifesta.
4. Krepitev kreativnih interdisciplinarnih raziskovalnih potencialov na ključnih raziskovalnih usmeritvenih področjih AMEU-ECM vključno s prostimi akademskimi potenciali, materialnimi in človeškimi viri, z znanstveniki in institucijami, združenimi v Evropski akademiji znanosti in umetnosti.
5. Vzpostavitev Inštituta za trajnostni in tehnološki razvoj v okviru Evropske akademije znanosti in umetnosti za učinkovito podporo znanstvenoraziskovalnim in inovacijskim dosežkom za namene trajnostnih rešitev razvoja krožnega gospodarstva ter prenosa znanja v okolje.

6. Sledenje principu kakovosti, relevance in racionalizacije raziskovalnega dela z vključevanjem vseh prostih potencialov in partnerstev AMEU-ECM v funkciji gospodarskega, tehnološkega in kulturnega razvoja družbe.

VODILO: AMEU-ECM stremi k zavezanosti raziskovalne odličnosti in mednarodne primerljivosti v širšem raziskovalnem prostoru s sledenjem poslanstvu Evropske akademije znanosti in umetnosti EASA - "transnationality, interdisciplinarity and building bridges".

Za doseganje teh usmeritev si je AMEU-ECM postavila naslednje strateške in kratkoročne cilje:

STRATEŠKI DOLGOROČNI CILJI:

- Ustvarjanje vrhunske znanosti na nacionalni in mednarodni ravni
- Prenos znanja uporabnikom
- Zaposlovanje, izobraževanje in razvoj vrhunskega in zadovoljnega kadra
- Organiziranost, ki podpira doseganje odličnosti in učinkovito odzivanje na aktualne izzive
- Trajnostno stabilno financiranje, ki omogoča stalno rast in razvoj

KRATKOROČNI CILJI DO 2023:

- Povečati delež registriranih raziskovalcev
kazalnik: 20 odstotkov
- Povečati povprečno število SICRIS točk na registriranega raziskovalca
kazalnik: za vsaj 100 SICRIS točk vsake tri leta
- Povečati objav, ki jih indeksirajo SCI, SSCI in ACHI
kazalnik: za vsaj 20 odstotkov
- Povečati število normiranih citatov v WoS in Scopus na registriranega raziskovalca
kazalnik: za vsaj 20 odstotkov (v 10 letnem obdobju)
- Povečati delež mednarodnih raziskovalno razvojnih projektov
kazalnik: za vsaj 30 odstotkov
- Povečati število aplikativnih projektov
kazalnik: za vsaj 10 odstotkov
- Povečati mrežo mednarodnih partnerjev pri prijavi v konzorcije,
kazalnik: letno vsaj 10 novih strateških partnerjev

KRATKOROČNI CILJI ZA DOSEGANJE STABILNEGA SISTEMSKEGA FINANCIRANJA - 2023

- Pridobiti vsaj dva projekta iz okvirnega programa EU - Horizon Europe
- Pridobiti sredstva v višini 500.000€ iz naslova ARRS projektov, projektov okvirnega programa Horizon Europe in projektov z gospodarstvom

- Pridobiti vsaj 12 FTE na letni ravni zaposlenih za opravljanje znanstveno raziskovalnega dela

Bodoče stabilno sistemsko financiranje raziskovalnega in umetniškega dela na AMEU-ECM ima prioritetni pomen. Za doseganje tega je AMEU-ECM izdelala akcijski načrt s pomočjo katerega bo spremljala doseganje zastavljenih ciljev.

2. ZNANSTVENO RAZISKOVALNO, PROJEKTNO IN STROKOVNO DELO NA AMEU-ECM

Na AMEU-ECM je raziskovalno delo prepoznano kot temeljna dejavnost, ki je neločljivo povezana s pedagoškim delom. To je specifično glede na razvite in komplementarne študijske programe, ki dopolnjujejo študijske programe drugih univerz. Raziskovanje je temelj znanstvene in umetniške odličnosti ter kakovostnega pedagoškega dela zlasti na magistrski in doktorski stopnji. Raziskovalna dejavnost je v skoraj vseh slovenskih VŠZ prepoznana kot druga temeljna dejavnost. To določa tudi Zakon o visokem šolstvu (v nadaljevanju: ZViS) v 42. členu. Skladno s to določbo tako VŠZ z poleg izobraževalne dejavnosti izvajajo znanstveno-raziskovalno delo in skrbijo za razvoj strok. To naj bi pomenilo, da so vsi visokošolski učitelji in sodelavci zavezani k temu, da izvajajo tako izobraževalno, kot tudi raziskovalno delo. Lahko pa so na VŠZ z zaposleni tudi izključno raziskovalci. Tak primer so denimo mladi raziskovalci in izvajalci podoktorskih projektov.

Največji del dejavnosti znotraj raziskovalnih organizacijskih enot na VŠZ tradicionalno predstavlja temeljno znanstveno-raziskovalno delo, ki vodi do izvirnih znanstvenih rezultatov. Poleg tega pa vse več VŠZ izvaja tudi aplikativno raziskovalno delo, ki vodi do uporabnih znanstvenih rezultatov. Te so zajete v tako imenovanih aplikativnih ali uporabnih raziskavah, ki predstavljajo izhodišče za uporabo dognanj in odkritij pri reševanju vprašanj v zvezi z naravo, človekom in družbo in jih AMEU-ECM s svojimi programi še posebej razvija.

Alma Mater Europaea–ECM izkazuje kakovostno znanstveno, strokovno in raziskovalno dejavnost in z njo povezane pomembne dosežke na različnih področjih in disciplinah študijskih programov II in III stopnje (področja fizioterapije, socialne gerontologije, zdravstvenih ved, humanistike, arhivistike, managementa ter informacijskih tehnologij).

Osrednji namen znanstveno raziskovalne dejavnosti na AMEU–ECM je pristop k aktivnejšemu delu in realizaciji na področju znanstveno raziskovalnega dela povezanega z izobraževalnim programom ter prenosom znanj v funkciji uporabnikov znanja. To AMEU-ECM dosega s slednjem dolgoročnim ciljem, ta pa dosega s pomočjo ukrepov.

Alma Mater Europaea – ECM tako želi z vsebinami projektov zajeti tem širše področje svojega delovanja, kar vključuje raznovrstnost študijskih programov, ki jih ponuja, in s tem omogočiti vsem pedagoškim sodelavcem, raziskovalcem in študentom vključitev v kakovostno raziskovalno delo.

2.1 PODROČJA ZNANSTVENO RAZISKOVALNEGA DELA, KADROVSKI POTENCIALI IN PUBLICISTIKA

AMEU – ECM je z dne 01. 09. 2008, s sklepom št. 63/4 – 94-2008/3 vpisana v RAZVID raziskovalnih organizacij pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost RS v evidenco raziskovalnih organizacij pod št. 2782. Pri ARRS je AMEU – ECM registriral Evropsko raziskovalno skupino za naslednje dejavnosti:

KLASIFIKACIJA ARRS

1.00.00	Naravoslovje
2.00.00	Tehnika
3.00.00	Medicina
5.002.00	Družboslovne vede / Ekonomija in Pravo
6.00.00	Humanistika
7.02.00	Interdisciplinarne raziskave

AMEU-ECM ima pri ARRS na dan 31. 12. 2021 vpisane naslednje raziskovalne skupine:

Alma Mater Europaea – Evropski center Maribor (šifra RO: 2782)

- 2782-001 Evropska raziskovalna skupina (vodja dr. Nataša Toplak);
- 2782-002 Institut za interdisciplinarne raziskave (vodja red. prof. dr. Jurij Toplak).

RAZISKOVALNA PODROČJA

AMEU-ECM svojo raziskovalno dejavnost izvaja kot ključen proces izobraževalne dejavnosti na področjih magistrskih in doktorskih študijskih programov, ki jih pokriva. Za ta namen ima razporejene štiri raziskovalne stebre in definirane raziskovalne skupine po področjih, v katere vključuje visokošolske učitelje, raziskovalne sodelavce in študente. Razdelitev po področjih je predstavljena na naslednji shemi:

RAZISKOVALNA PODROČJA

Izobraževalna ustanova Evropske akademije znanosti in umetnosti

KADROVSKI POTENCIALI

AMEU-ECM ima za raziskovalno dejavnost zaposlene vrhunske profesorje, ki imajo najvišja nacionalna in mednarodna priznanja redno ali kot gostujoče profesorje, so v dopolnilnem delovnem razmerju ali sodelujejo pogodbeno, prav tako pa ima na voljo neizčrpen akademski potencial pri Evropski akademiji znanosti in umetnosti. Vsak od visokošolskih učiteljev ima na instituciji AMEU-ECM ali v okviru partnerskih institucij svoje raziskovalne skupine z namenom, da znanstvene izsledke in spoznanja prenaša na študijske programe II. in III. stopnje in na doktorske ter magistrske kandidate preko različnih oblik dela AMEU-ECM (npr.: konference, seminarji in drugo). Tako AMEU-ECM želi znanja prenašati tudi v Slovenijo in tako mladim raziskovalcem odpreti pot za razvoj tako doma kot v Evropi.

PUBLICISTIČNA DEJAVNOST

AMEU-ECM izvaja založniško in publicistično dejavnost. Ima dve založbi, založbo Alma Mater Press, ki izdaja predvsem znanstveno in strokovno literaturo, priročnike, zbornike ter znanstvene monografije ter založbo Alma Mater ISH, ki izdaja predvsem humanistično literaturo, leposlovje, beletristiko ter klasiko z zbirko Dialog z antiko. Aktivna je tudi v lastni publicistični dejavnosti kot ustanovitelj ali soustanovitelj domačih in mednarodnih znanstvenih revij kot so: Lex localis - Journal of Local Self-Government Journal of Comparative Politics, Informatologia, Media, Culture and Public Relations, Bosnian Journal of Basic Medical Sciences Atlanti in Atlanti+ ter pri založbi ISH revij Monitor ISH ter zbirk Ekskurzi, Dialog z Antiko, Documenta in Topos.

3. PREGLED NACIONALNE STRATEGIJE NA PODROČJU RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI

3.1 RAZISKOVALNA IN INOVACIJSKA STRATEGIJA SLOVENIJE RISS 2021 – 2030

Raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije 2021 – 2030 (v nadaljevanju: RISS 2021 – 2030) je ključni strateški dokument za področje raziskav in inovacij, ki bo osnova za oblikovanje politik, povezanih s področji družbenega in gospodarskega razvoja ter družbenimi izzivi. RISS 2021 – 2030 se neločljivo vsebinsko prepleta z Nacionalnim programom visokega šolstva, oba pa sta usklajena s Strategijo razvoja Slovenije 2030. Komplementarno se povezuje tudi z drugimi področnimi strateškimi dokumenti na nacionalni ravni (npr. Slovensko industrijsko strategijo, Slovensko strategijo pametne specializacije, Nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom, Digitalno Slovenijo ter Nacionalnim programom spodbujanja razvoja in uporabe umetne inteligence v RS do leta 2025). Na izvedbeni ravni ga bodo dopolnjevali akcijski načrti ter področni strateški dokumenti (npr. Načrt razvoja raziskovalnih infrastruktur, Akcijski načrt za področje odprte znanosti, Akcijski načrt za pisarne za prenos tehnologij, Akcijski načrt za področje enakih možnosti), ki bodo opredelili zastavljene cilje in jih nadgradili z merljivimi kazalniki spremljanja. RISS 2021 – 2030 temelji na izhodiščih in usmeritvah, ki jih je 20. 1. 2021 sprejel Svet za znanost in tehnologijo Republike Slovenije (v nadaljevanju SZT). Izhodišča so oblikovana tako, da nagovarjajo izzive, pred katerimi se nahaja Slovenija, Le-ti so razdeljeni na štiri skupine, in sicer družbeni izzivi, izzivi na mednarodni ravni, izzivi na državni ravni in izzivi na organizacijski ravni. Glede na to, da so izzivi vsebinsko medsebojno tesno prepleteni in se tematike pojavljajo znotraj več izzivov, so glavni cilji zastavljeni tako, da vsebujejo vse poudarke, ki jih je kot bistvene opredelil SZT. Vsa poglavja so umeščena tako v nacionalni, kakor tudi EU vidik, saj je novo nastajajoči okvir evropskega raziskovalnega prostora (ERA), znotraj katerega se oblikujejo nacionalne politike na področju znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti.

3.2 ZAKON O ZNASTVENORAZISKOVALNI IN INOVACIJSKI DEJAVNOSTI

Zakona ureja področje, kjer so bile v zadnjih desetih letih pogosto izražene potrebe po spremembah, vendar ni bil dosežen zadosten konsenz o njihovi obliki. Slovenija ob upoštevanju družbene odgovornosti priznava trajno zavezanost znanosti in razvoju ter njuno pomembno vlogo pri družbenem napredku in ustvarjanju blaginje za državljane. Cilj je zagotoviti sodoben znanstvenoraziskovalni in inovacijski sistem, ki bo omogočil višjo kakovost življenja za vse, s kritičnim premislekom družbenih vprašanj, učinkovitim reševanjem družbenih izzivov in dvigom konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

Znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost ZZRID ureja tako, da se vzpostavlja nov sistemski okvir, ki s sproščanjem razvojnega potenciala omogoča večjo kakovost pri izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela, njegov hitrejši razvoj in boljše vključevanje v evropski in svetovni raziskovalni prostor ter učinkovitejši prenos znanja in povezovanja z gospodarstvom. Za učinkovito delovanje enotnega raziskovalno inovacijskega sistema, kar je predpogoj učinkovite izrabe obstoječih potencialov, je potrebno povezati vse deležnike in različne politične resorje, kar izpostavljajo tako nacionalne, kakor tudi mednarodne študije in evalvacije slovenskega sistema. Povezovanje je tudi zelo pomemben del nastajajočih strateških dokumentov na področju znanosti in visokega šolstva.

Z zakonom se sistemsko ureja znanstvenoraziskovalni del, ki se pretežno izvaja na raziskovalnih inštitutih in univerzah, dotika pa se tudi širšega okvirja znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti.

4. UMESTITEV AMEU V ŠIRŠE OKOLJE

4.1 MEDNARODNA VPETOST

AMEU-ECM je mlada, sodobna in v evropski prostor vpeta visokošolska institucija s sorazmerno največjim deležem tujih študentov v Republiki Sloveniji, ki izvaja študijske programe na vseh treh bolonjskih stopnjah, ki so komplementarni drugim programom v Republiki Sloveniji in tudi v širši regiji. Tako ima edina v Sloveniji in v sosednjih državah akreditiran doktorski študijski program s področja fizioterapije, edina v Sloveniji in širše v regiji ima akreditirane doktorske študijske programe s področja socialne gerontologije, projektnega managementa in strateškega komunikacijskega managementa. Tudi doktorski program iz arhivistike in dokumentologije je edini v Sloveniji. Za področje umetnosti ima magistrski program v okviru Akademije za ples in balet, katere diplomanti lahko nadaljujejo na doktorskem programu fakultete za humanistiko AMEU-ISH.

AMEU-ECM deluje pod patronatom Evropske akademije znanosti in umetnosti v Salzburgu, ki ima preko 1600 članov akademikov in med njimi 36 dobitnikov Nobelove nagrade. Tako lahko v raziskovalno delo vključuje najkompetentnejše znanstvenike, ki imajo izkušnje in znanje za implementacijo raziskav in tehnologij na področjih, obenem pa so vključeni v priznane mednarodne znanstvene in tehnološke mreže. Raziskovalno delo razvija tudi preko znanstvenih konferenc "Za človeka gre" in skupnih meduniverzitetnih seminarjev doktorskih kandidatov s tujimi univerzami (kot je Wirtschaftsuniversität na Dunaju na področju projektnega managementa), v pogojih covid restrikcij pa se tudi ta dobra praksa izvaja pri drugih programih v spletnem okolju (doktorski program Arhivske znanosti izvaja spletne konference doktorskih kandidatov z univerzami v Moskvi, Torontu, Dunaju in Izraelu). Pri izvedbi doktorskih programov AMEU-ECM povezuje in izkorišča akademske potencialne partnerjev in organizira mednarodna srečanja doktorskih študentov celotne regije. AMEU-ECM pa sodeluje tudi z neevropskimi univerzami v okviru International Conference in Higher Education ICHE, ki ga je vodila priznana turška univerza Bilkent University v Ankari. V okviru konference "Za človeka gre" združuje vse te potencialne po področjih doktorskih študijskih programov z vrhunskimi predavatelji, raziskovalci in inštituti že deseto leto, kar dokazujejo tudi znanstvene objave konferenc.

Pri svojem raziskovalnem delu pa AMEU-ECM vključuje tudi mrežo partnerskih univerz Erasmus+, ki nudi študentom dodatne možnosti in raziskovalne izmenjave po vsej Evropi, izven Evrope pa AMEU-ECM posebej široke možnosti za vključevanje v raziskovalno delo odpirajo tudi partnerske univerze iz drugih držav sveta, kot so Rusija (Russian New University »RosNOU« in International School of Medicine, Pirogov Russian National Research Medical University), ZDA (Fordham University in druge) in Kitajska (Ningbo University of Technology).

AMEU-ECM ima tako aktivno mrežo mednarodnega sodelovanja z več kot 100 akademskimi institucijami in preko 140 partnerskimi institucijami iz gospodarstva in javnih zavodov s

področja zdravstva in sociale, kar predstavlja neizčrpen potencial za znanstveno raziskovalno delo.

4.2 NACIONALNA VPETOST

Za učinkovito delovanje in zasledovanje ciljev raziskovalnega in razvojnega prostora znanja v okviru vizije in delovanja AMEU-ECM usmerja energijo v prepoznavo potrebe po razvoju znanja v družbi z izdelavo tehnološko naprednih informacijsko komunikacijskih rešitev in sistemov, ki promovirajo področja razvojnega in znanstvenega delovanja vseh štirih deficitarnih in komplementarnih stebrov (zdravje in okolje, voditeljstvo in management, humanistika z umetnostjo in digitalne tehnologije) v slovenskem in širšem regijskem prostoru. Na nacionalni ravni je AMEU-ECM vpeta v okolje preko utrjevanje dejavnosti prenosa znanja za prispevek k razvoju družbe, reševanju globalnih izzivov in gospodarskemu napredku v regiji in širšem nacionalnem okolju.

Vizija AMEU sta gradnja mostov in interdisciplinarnost, gradnja mostov med znanostjo in gospodarstvom, v mednarodnem prostoru in med ljudmi s čimer si prizadeva za utrjevanje evropske skupne zavesti in gradnje evropske identitete pri kateri ima poseben pomen tudi gradnja nacionalne identitete in prostora ter iskanje skupnih prizadevanj in povezav pri naslavljanju izzivov sodobnega povezanega časa (okolje, medkulturno komuniciranje, tranzicija in reintegracija, demografija in migracije, zdravje in digitalna preobrazba). Le s tako odprtim delovanjem in vpeto raziskovalno in izobraževalno dejavnostjo lahko namreč Republika Slovenija zasleduje tudi svoje cilje konkurenčnega gospodarskega in raziskovalnega prostora v katerem se gradi zavest o potrebi znanosti in izobraževanja vključujoč komplementarne in deficitarne študijske programe, kar se je še posebej pokazalo z obdobjem COVID 19.

4.3 ODNOS AMEU-ECM DO POLITIK

Znanstveno raziskovalna dejavnost AMEU z zasnovo sledi enemu izmed najpomembnejših razvojnih izzivov Slovenije ter ciljem, ki si jih je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in tehnologijo zastavilo v projektu vzpostavitve "Center znanosti". Gre za znanost kot gonilo napredka, tako za posameznika kot za družbo. Krepitev pomena in vloge znanosti kot ključne podstati družbe je zato eden izmed najpomembnejših razvojnih izzivov Slovenije s ciljem spodbuditi zanimanje za znanost ter povečati vlogo znanja v družbenem in gospodarskem okolju, ki naj bo stičišče znanosti, gospodarstva, izobraževanja in kulture. Prostor eksperimentov, učenja, ustvarjanja in povezovanja je namreč inteligen, inovativen, interdisciplinaren, interaktiven in integralen organizem novih idej in rešitev, ki bo mladim a) omogočal preživljanje prostega časa v stiku z znanostjo in skušal približati ter vzpostaviti osnovno infrastrukturo za praktični preizkus njihovih zamisli, pri čemer bo tudi ozaveščal in informiral. Na ta način se bo izboljšala kakovost izobraževanja, okrepile se bodo raziskovalne dejavnosti, spodbujal pa prenos inovacij in znanja v gospodarsko sfero in b) predstavljal vzvod za širjenje inovacijske in tehniške kulture med prebivalstvom. S popularizacijo znanosti, tehnologij, inovacij se namreč pričakuje večje zanimanje mladih za študij ter pozneje za raziskovalno delo na eni strani oz. za inovacijsko gospodarstvo na drugi strani, hkrati pa tudi priložnost za izobraževanje v smislu vseživljenjskega učenja. Za dosego tega je potrebno zagotoviti tako človeške kot tudi raziskovalne vire, ki jo potrebuje komunikacija znanosti širši javnosti.

AMEU-ECM znanstvene dosežke in izhodišča predstavi tudi odločevalcem v okviru konference Za človeka gre.

4.4 GOSPODARSTVO

Natančneje, raziskovalna dejavnost AMEU sledi študijskim programom in izvaja raziskave na področju zdravstva in okolja (fizioterapija, zdravstvene vede, ekoremediacije), na področju družboslovja (duševno zdravje, avtizem, pravo, socialna gerontologija, arhivistika in dokumentalistika, projektni management, ekoremediacije, humanistika) na področju managementa in voditeljstva ter na področju tehnike (spletne in informacijske tehnologije) kar pokriva trenutno največje izzive na področju raziskav v Evropi. Strategija Evrope v novi dekadi namreč zasleduje zdravo, zeleno in digitalno, IKT pismeno Evropo, ter nudi vključevanje ranljivih skupin v vse sfere družbenega življenja. Delovanje AMEU zajame tako raziskave s področja duševnega zdravja pri otrocih, aktivnega poučevanja otrok s pomočjo telesne aktivnosti, zdravega življenjskega sloga, okoljske ozaveščenosti, IKT pismenosti, kot tudi raziskav s področja aktivnega staranja. To izvaja tudi s široko mrežo klinik in institucij, ki jih ima vpeto pri izvajanju praks in raziskovalnega dela (preko 140 podpisanih pogodb).

Vodilo zasnove na znanju temelječe, inovativne digitalne in trajnostno usmerjene družbe so tako posamezniki, ki se lotevajo problemov znanstveno-raziskovalno, obenem pa družbeno okolje učinkuje tudi kot valilnica novih idej in znanstvenikov. Znanje in ustvarjalnost sta v taki družbi vrednoti, v gospodarstvu pa kapital in naložba. Kot takega ga dojemajo predvsem pogumni posamezniki, ki znanje ali zamisel na trgu ponudijo vsem, s tem pa prispevajo k razcvetu gospodarstva in skupnemu napredku celotne družbe. Uravnotežen raziskovalni in inovacijski sistem skrbi za opremljanje posameznikov z znanjem, pogumom in veščinami za odgovorno podjetništvo (primeri uspešnih zgodb naših študentov).

4.5 DISEMINACIJA IN PUBLICITETA

Znanost in njene razvojne potenciale na področjih, ki jih pokriva AMEU-ECM in širše v njeni komplementarni sliki je potrebno komunicirati z javnostjo. Znanost tako mora postati predmet radovednosti širše javnosti v lokalnem, regionalnem in nacionalnem prostoru, še toliko bolj pa v smislu mednarodnega delovanja in povezovanja, saj se največji dosežki znanosti v današnjem času razvijajo v popolnoma drugi luči sodelovanja različnih deležnikov v širšem smislu kot je to veljalo v začetku 20. stoletja. Preboji tako nastajajo na podlagi sodelovanja in interdisciplinarnosti v globalni vasi, prav tako pa tudi prelivanja raziskav iz akademskega v gospodarski prostor, kar zahteva razvoj veščin in čemur je treba nameniti še večjo pozornost.

Kvaliteto učinkovite promocije znanstveno raziskovalnih dosežkov lahko dosežemo le ob sodelovanju različnih javnosti, kot npr. uglednih znanstvenikov, mladih raziskovalcev, izobražencev vseh sfer javnega in družbenega življenja, študentov in dijakov. S tem se zagotavlja in omogoča boljše razumevanje znanosti, poljudno predstavljanje njenih dosežkov različnim javnostim, spodbujanje hitrejšega osvajanja novih znanj in celovito prikazovanje dela slovenskih znanstvenikov doma in v svetu. V sklopu vzpodbujanja in negovanja širšega družbeno uveljavljenega pomena vloge znanja v družbenem in gospodarskem prostoru ob hkratnem zavedanju naše slovenske edinstvenosti ima poseben pomen neovirano in hitro

približevanje slovenske znanosti novim izzivom in okoliščinam, pred katere nas postavlja evropska in globalna družina znanja ter zavedanje mladih o pomenu znanosti in raziskovanja ob spodbujanju njihovega novega samostojnega in vzajemnega raziskovalnega dela v teh razmerah.

AMEU-ECM raziskovalne in znanstvene dosežke javnosti prenaša preko konferenc "Za človeka gre", preko relevance doktorskih in magistrskih del, ki so realno vpeta v okolje in razvijajo znanja v funkciji uporabnikov, kar so pri AMEU-ECM predvsem številne klinike, inštituti, organizacije in gospodarstvo ter preko publicistične in založniške dejavnosti. Tako organizira številne konference (Za človeka gre (10 konferenca), 14 evropska konferenca za integrativno medicino (2018), evropska konferenca za estetiko (2018), svetovna konferenca za človekove pravice (2021), mednarodne konference arhivistov v sodelovanju z Mednarodnim inštitutom arhivskih znanosti Maribor-Trst, evropska IECHE konference (25. konferenca v Mariboru) in druge), ter izvaja založništvo in publicistično dejavnost.